

Suomussalmen kunnan hallitusohjelmatavoitteet

Suomussalmen kunnan hallitusohjelmatavoitteet perustuvat edunvalvontasuunnitelman viiteen painopisteeseen ja täydentävät Kainuun liiton yhteisiä tavoitteita. Valtiolta tarvitaan ratkaisuja teollisuuden ja energiantuotannon investointien, saavutettavuuden ja vesistöjen tilan parantamiseksi.

Tavoitteita edistävät kunnan luottamushenkilöt, kunnanjohtaja ja johtoryhmä yhteistyössä Kainuun liiton ja muiden sidosryhmien kanssa. Kunnanhallitus seuraa tavoitteiden etenemistä.

1. Pesiökylän terminaalin kehittäminen talkkikuljetuksiin ja Kontiomäki-Pesiökylä-radan sähköistäminen

Saarikylän talkkihankkeen kuljetusten järjestäminen Pesiökylän kautta edellyttää terminaalin laajentamisen suunnittelua ja toteutusta. Kontiomäki-Pesiökylä-radan sähköistäminen vahvistaisi teollisuuden kuljetusketjuja ja palvelisi myös puukuljetuksia. Terminaalin kehittäminen ja radan sähköistäminen tulee sovittaa yhteen teollisten investointien ja kuljetustarpeiden kanssa.

Hallitusohjelmatavoite

Toteutetaan Kontiomäki-Pesiökylä-radan sähköistäminen ja kehitetään Pesiökylän terminaalial talkkikuljetusten mahdollistamiseksi.

Sidosryhmät: eduskunta, valtioneuvosto, työ- ja elinkeinoministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Väylävirasto, Nordic Talc Oy ja Kainuun liitto.

2. Kantaverkon vahvistaminen ja verkkoinvestointien määräaika

Riittävä siirtokapasiteetti mahdollistaa Suomussalmen uusiutuvan energiantuotannon ja energiaintensiivisen teollisuuden investointeja. Verkon kehittämisessä tulee huomioida Saarikylän talkkihankkeen sekä mahdollisten datakeskus- ja akkuvarastohankkeiden tarpeet. Vaaralinjan kehittäminen tukee Kainuun yhteisiä tavoitteita sähkönsiirron pullonkaulojen poistamiseksi.

Investointien suunnittelu edellyttää ennakoitavaa verkkoon liittymistä myös silloin, kun kapasiteettia on rakennettava lisää. Hakemuksesta alkavan määräajan tulee kattaa koko menettely ja liittymisen edellyttämät verkkoinvestoinnit. Enimmäisajan valmistelun lähtökohtana voidaan pitää viittä vuotta, tavoitteena mahdollisimman lyhyt toteutusaika. Nykyiset lyhyemmät liittämisaikat tulee säilyttää.

Hallitusohjelmatavoite

Vahvistetaan Itä- ja Pohjois-Suomen kantaverkkoa ja toteutetaan Vaaralinjan kehittäminen. Fingridille säädetään täydellisestä liittymishakemuksesta alkava sitova määräaika verkkoon liittymisen ja sen edellyttämien verkkoinvestointien toteuttamiselle.

Sidosryhmät: Fingrid Oyj, eduskunta, valtioneuvosto, työ- ja elinkeinoministeriö, Energiavirasto, Kainuun ja Koillismaan kunnat, maakuntaliitot sekä energia- ja teollisuushankkeiden toteuttajat.

3. Tuulivoiman ja maanpuolustuksen yhteensovittaminen

Itärajan kuntien mahdollisuudet uusiutuvan energian investointeihin tulee turvata. Tuulivoimarakentamisen ja Puolustusvoimien tutkatoiminnan yhteensovittaminen edellyttää valtakunnallisia teknisiä ratkaisuja ja kokeilualueita. Suomussalmen mahdollisuudet osallistua kokeiluihin tulee arvioida. Alueille, joilla tuulivoimaa ei voida toteuttaa, tarvitaan muiden kestävien energiainvestointien rahoitusta ja toteutusedellytyksiä vahvistavia ratkaisuja.

Hallitusohjelmataavoite

Ratkaistaan tuulivoiman ja maanpuolustuksen yhteensovittaminen Itä-Suomessa maanpuolustuksen suorituskyky turvaten. Tuetaan muita kestävän energian investointeja alueilla, joilla maanpuolustus rajoittaa tuulivoimarakentamista.

Sidosryhmät: eduskunta, valtioneuvosto, puolustusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Puolustusvoimat, tuulivoimakuntien verkosto ja energia-alan toimijat.

4. Liikenneyhteyksien ylläpito ja kehittäminen

Valtatie 5 yhdistää Suomussalmen elinkeinoelämän ja matkailun valtakunnalliseen liikennejärjestelmään. Sen asemaa tulee vahvistaa sisällyttämällä myös Kontiomäen ja Sodankylän välinen osuus pääväyläverkkoon. Vähäliikenteisten teiden ja yksityisteiden kunto turvaa puuhoitoa, muuta elinkeinotoimintaa, asutusta ja huoltovarmuutta. Perusväylänpidon rahoituksen tulee vähentää korjausvelkaa myös tällä tieverkolla.

Kajaanin lentoyhteyden jatkuvuus ja Suomussalmen liityntäyhteydet muodostavat osan toimivista matkaketjuista. Kainuun yhteisenä tavoitteena on turvata lentojen valtionrahoitus keväästä 2028 alkaen vähintään 36 kuukaudeksi ilman liikennekatkoa ja palvelutasoa parantaen. Liikenneyhteyksiä täydentävät kattavat ja toimintavarmat laajakaista- ja mobiiliyhteydet.

Hallitusohjelmataavoite

Sisällytetään valtatie 5 kokonaisuudessaan pääväyläverkkoon ja edistetään valtatie 5 ja Savon radan muodostaman Viitoskäytävän sisällyttämistä TEN-T-ydinverkkoon. Turvataan korjausvelkaa vähentävä tieverkon ja yksityisteiden rahoitus. Varmistetaan Kajaanin lentoyhteyden jatkuvuus, toimivat matkaketjut sekä kattavat ja toimintavarmat tietoliikenneyhteydet.

Sidosryhmät: eduskunta, valtioneuvosto, liikenne- ja viestintäministeriö, Väylävirasto, elinvoimakeskus, Kainuun liitto ja Viitostie ry.

5. Säännöstelyjen vesistöjen haittojen vähentäminen

Vesistöjen säännöstelyn haittojen vähentäminen on Suomussalmen edunvalvonnan painopiste. Tavoite koskee erityisesti Emäjoen vesistöä, Kiantajärveä ja Vuokkijärveä sekä Ämmän ja Aittokosken voimalaitoksiin liittyviä vaikutuksia. Vesistöjen ekologisen tilan parantaminen tukee myös kalastusta ja virkistyskäyttöä.

Valtiolta tarvitaan toimia ympäristövirtaamien ja kalojen kulkumahdollisuuksien edistämiseksi sekä säännöstelyjen vesistöjen ekologisen tilan arvioinnin kehittämiseksi. Lupaehtojen ja lainsäädännön kehittämistarpeita tulee arvioida vesistökohtaiset olosuhteet ja vaikutukset huomioiden.

Hallitusohjelmataavoite

Vähennetään vesistöjen säännöstelyn haittoja, edistetään ympäristövirtaamia ja kalojen kulkumahdollisuuksia sekä kehitetään vesistöjen ekologisen tilan arviointia ja lupaehtoja.

Sidosryhmät: eduskunta, valtioneuvosto, ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, valtion ympäristöviranomaiset, vesivoimayhtiöt sekä vesistöjen käyttäjät.

Kainuun kanssa yhteisesti edistettävät tavoitteet

Suomussalmi tukee lisäksi Kainuun liiton tavoitteisiin perustuvia linjauksia, jotka vahvistavat kunnan taloutta, asukkaiden palveluja ja yritysten toimintamahdollisuuksia.

Kuntien rahoitus

Huomioidaan harva asutus ja pitkät etäisyydet kuntien valtionosuuksissa. Säilytetään yhteisöveron metsäerä, korotetaan kaivosmineraaliveron kuntaosuutta ja varmistetaan, etteivät voimalaitosten ja uusiutuvan energian kiinteistöverotulot vähennä valtionosuuksia.

Palvelujen saavutettavuus

Turvataan Kainuun hyvinvointialueen ja päivystävän keskussairaalan toiminta sekä lähipalvelujen ja valtion viranomaispalvelujen saavutettavuus harvaan asutuilla alueilla.

Aluekehittäminen ja yritysten kasvu

Jatketaan Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämisohjelmia ja turvataan aluekehittämisen, Leader-toiminnan sekä koulutuksen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitus. Sujuvoitetaan investointien luvitusta ja turvataan pitkäjänteinen alueellinen kuljetustuki.

Luontomatkailu

Turvataan Metsähallituksen Luontopalvelujen rahoitus ja edistetään luontomatkailun investointeja sekä kansainvälistä matkailua.